

4

TE VAGY A FELELŐS

A fiúk a műhelyben voltak, a gokarton dolgoztak. Lányunk kiment, hogy behívja őket vacsorázni.

– Mindketten menjetek be, mosakodjatok meg és üljétek az asztalhoz! Most! – utasította őket parancsolóan.

– Jönnek a fiúk? – kérdezte a feleségem, amikor lányunk egyedül tért vissza.

– Szóltam nekik. – válaszolta lányunk, de a tekintete elárulta.

Miért nem jöttek be a fiúk? Mert a nővérük szólt nekik, és eszük ágában sem volt engedelmeskedni az ő tekintélyének.

Lányunk visszament a fészerhez ugyanazzal az üzenettel és hozzátette a mágikus szavakat: „Anyu azt mondta...”

Lányunknak nem volt hatalma, hogy a fiúkat berendelje a házba. Amikor másodszor hívta őket, édesanyja képviselőként ment ki. A fiúk tudták, hogy itt az ideje bejönni.

Az autoritás körüli zűrzavar

Kultúránk nem szereti a tekintélyt. Nem csak egyszerűen nem szeretjük az autoritást, de mi magunk sem szeretünk autoritás lenni. Az egyik hely, ahol ez a jelenség a legnyilvánvalóbban megfigyelhető, az otthonunk.

Szükséges, hogy az autoritást biblikusán szemléljük. Ezzel kapcsolatosan sok kérdés merül fel. Melyek a szülő gyermek fölött gyakorolt tekintélyének jellegzetességei? Az autoritás abszolút, vagy viszonylagos? Azért van a szülő felruházva az autoritással, mert fizikailag nagyobb, mint a gyermek? Vagy azért irányítunk mi, mert okosabbak és tapasztaltabbak vagyunk? Vajon azért kaptuk ezt a szerepet, mert mi nem vagyunk bűnösök és ők azok? Van-e jogunk utasítani gyermekünket, hogy megtegyen valamit, amit mi szeretnénk, hogy megtegyen?

Ha az ilyen és ehhez hasonló kérdéseket nem válaszoljuk meg, határozatlanok és bizonytalanok leszünk feladatunk betöltésében Istennel és gyermekeinkkel szemben is. Ha nem vagyunk biztosak autoritásunk természetében és kiterjedésében, gyermekeink szenvedni fognak. Sosem fogják tudni, mire számítsanak tőlünk, mert az alapszabályok folyton változni fognak. Sosem fogják megtanulni Isten szavának törvényeit és alapelveit, melyek egyedül képes bölccsé tenni őket.

A mai szülők gyakran improvizálnak, mert nem ismerik a biblikus utasítást a gyermek pásztorolására. A szülői célok gyakran egy cseppnyivel sem nemesebbek, mint az azonnali kényelem és nyugalom. Amikor a szülők engedelmességet várnak el, mert nyomás alatt érzik magukat, a gyermek engedelmségére való igény leredukálódik a szülői kényelem szintjére. A keresztyén szülőknek tisztában kell lenniük az Istennek tetű gyermekneveléssel és a gyermekeket aszerint kell nevelni, miszerint Isten arra hívja őket, hogy mindenkor szót fogadjanak.

Vezetésre hívatva

Mint szülőknek, autoritásunk van, mert Isten arra hívott el, hogy autoritás legyünk gyermekeink életében. Azért kaptuk ezt a hatalmat, hogy Istenért munkálkodjunk. Mint apák, vagy anyák nem saját hatáskörünkből irányítunk, hanem Istenéből. Isten parancsát teljesítjük. Betöltünk egy feladatot, amit Ő ruházott ránk. Nem úgy kell formálnunk hát gyermekeink életét, ahogy az nekünk tetszik, hanem ahogyan Őneki.

Bármit is teszünk, mint szülők, ebből a nézőpontból kiindulva kell azt megcselekednünk. Azért kell felvállalnunk minden irányítást, gondoskodást, lelki táplálást, minden fegyelmezést és kiigazítást, mert Isten erre hívott el bennünket. Abból a meggyőződésből kell cselekednünk, hogy Isten megbízott bennünket, hogy tegyük ezt az Ő érdekében. Az 1Móz 18,19 ezt mondja: „Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utána, hogy megőrizzek az Űrnak útját, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Űr Ábrahámon, a mit szólott felőle.” Ábrahám Isten megbízásából dolgozott. Úgy munkálkodott, hogy mindenben Isten terve szerint cselekedjék. Ábrahám nem volt szabadúszó. Nem írta meg magának munkaköri leírását, Isten határozta meg a feladatot. Ábrahám Isten érdekében cselekedett.

Mózes ötödik könyvének 6. része alátámasztja ezt a nézőpontot a szülői felelősségről. A 2. versben Isten azt mondja, célja az, hogy Izráel gyermekei és unokái féljék az Urat oly módon, hogy megtartják rendelkezéseit. A szülő az a személy, aki által Isten rendelkezései továbbadatnak; akit Isten arra hív, hogy tanítsa gyermekeit, amikor otthon ülnek, amikor mennek valahova, amikor lefeksznek vagy felkelnek. Istennek van egy célkitűzése. Azt akarja, hogy a generációk kövessék egymást az Ő útján, ezt pedig a szülői irányítás által váltja valóra.

Az Ef 6,4-ben Isten azt parancsolja, hogy neveljük gyermekeinket az Úr tanítása és intése szerint. Ez nem pusztán egy parancs arra, hogy neveljünk és vezessünk. Ez egy parancs, hogy neveljünk és vezessünk az Úr szerint; hogy az Ő érdekei szerint munkálkodjunk.

Ennek az egyszerű alapelvnek a megértése képessé tesz bennünket, hogy helyesen gondolkodjunk feladatainkról. Ha mi Isten képviselői vagyunk abban, hogy ezt az elengedhetetlen nevelést és vezetést biztosítsuk gyermekeink számára az Úr szerint, akkor mi éppúgy autoritás alá esünk. Gyermekeink és mi magunk ugyanabban a csónakban evezünk. Mindkettőnk fölött Isten gyakorol autoritást. Különböző szerepek, de ugyanaz az Úr.

Ha megengedjük, hogy istentelen indulatok bemocskolják a nevelési procedúrát, helytelenül járunk el. Megbocsátásért kell könyörögnünk. Az a jogunk, hogy gyermekünket fegyelmezzük, szigorúan kötve van ahhoz, amire Isten elhívott; nem pedig a saját elképzeléseinkhez.

Mi is engedelmességre hívtunk

Nem követelhetjük meg gyermekünktől, hogy behódoljon nekünk és engedelmeskedjen saját céljaink érdekében! Nem! Azért kell gyermekünket tanítanunk és feddünk, mert ez az életre vezető út. (Péld 6,23) Azért kérhetjük gyermekünktől, hogy Isten útján járjon, mert először Isten tőlünk kéri ugyanezt.

Rengeteg beszélgetést fel tudok idézni, melyek valahogy így zajlottak:

– Nem fogadtál szót Apának, ugye?

– Nem.

– Emlékszel, Isten mit mond arról, mit kell Apának tennie, ha nem engedelmeskedsz?

– Elfenekelni?

– Így van. El kell, hogy fenekeljelek. Ha nem tenném, nem engedelmeskednék Istennek. Akkor Te és én, mindketten hibát követnénk el. Ez nem lenne jó sem neked, sem nekem, ugye?

– Nem. (vonakodó válasz)

Mit mutat ez a párbeszéd a gyermeknek? Azt, hogy nem azért fenyítjük meg, mert gonoszak vagyunk. Nem azért várjuk tőle, hogy engedelmes legyen, mert nem szeretjük a szemtelenséget. Nem vagyunk dühösek reá. Mi, akárcsak ő, Isten irányítása és hatalma alatt állunk. Isten elhívott bennünket egy feladatra, ami alól nem húzhatjuk ki magunkat. Isten uralma alatt cselekszünk; azért várunk el engedelmességet, mert Isten azt mondja, hogy el kell azt várnunk.

Bátorság a cselekvésre

Szülői szabadságunk óriási. Amikor irányítunk, helyreigazítunk, vagy fegyelmezzünk, nem saját akaratunkból cselekszünk, hanem Istennek végzett szolgálatból. Nem kell azon gondolkodnunk, vajon helyes-e az, hogy mi vagyunk a „főnökök”. A legkisebb mértékben sincs szükségünk gyermekeink hozzájárulására ehhez. Isten felhatalmazott bennünket, hogy elvégezzük ezt a feladatot, amihez nem szükséges gyermekünk jóváhagyása.

Felhatalmazás a cselekvésre

Annak megértése, hogy mi Isten megbízottaiként munkálkodunk, nem csupán az irányítás jogát adja meg nekünk, hanem biztosítja számunkra a felhatalmazást a cselekvésre. Nincs más választásunk; kötelemünk kell gyermekeinket. Istennek való engedelmességből cselekszünk. Ez a feladatunk.

Íme egy illusztráció: Pennsylvania állam, ahol élek, kötelem minden egyes iskolát, hogy jelentsen minden feltételezhető gyermekbántalmazást. Ez a törvény nem pusztán lehetőséget biztosít az erőszakoskodás felfedésére, hanem megköveteli annak bejelentését. Az igazgatónak nincs lehetősége, hogy belátása szerint eldöntse, bejelenti-e vagy sem. A törvény megköveteli. Hasonlóan az a tény, hogy Isten arra hívott, hogy hatalmat gyakoroljunk gyermekeink életének irányításában, nem csak jogot ad, de felelősséget helyez ránk.

Mint iskolai igazgató, megfigyeléseim szerint a legtöbb szülő nincs tisztában a gyermeke élete fölötti megbízatás helyénvalóságával és szük-

ségességével. A szülők inkább a tanácsadó szerepét választják. Kevesen hajlandók azt mondani például:

– Készítettem neked zabkását reggelire. Ez finom, tápláló étel és szeretném, ha megennéd. Aztán majd eszünk olyat is, amit jobban szeretsz.

A legtöbben azt mondják:

– Mit szeretnél reggelire? Nem kéred a zabkását, amit készítettem? Szeretnél valami mást?

Ez nagyon szépen hangzik, de mi történik itt valójában? A gyermek megtanulja, hogy ő az, aki a döntéseket hozza; a szülő csupán lehetőségeket ajánl.

Ez a forгатókönyv rengetegszer megismétlődik a kisgyermek életemben az öltözködésnél, a programok tervezésénél, a szabadidő eltöltésének megválasztásánál, stb. Hat, nyolc, vagy tíz éves korára a gyermek saját maga ura. 13 éves korára már teljesen kicsúszott az irányítás alól. A szülők hízeleghetnek, szónokolhatnak, kényszeríthetnek (frusztrációjukban és dühükben), ordíbalhatnak és fenyegetőzhetnek, de a gyermek már saját maga irányítja a dolgokat. A szülő már régen feladta a döntések meghozatalának előjogát a gyermek életében. Hogyan történt mindez? Észrevétlenül kúszott be már nagyon korán, amint a szülő minden döntéskor a választható lehetőségek svédasztalát tárta a gyermek elé.

Persze erre mondhatjuk: „A gyerek csak akkor válik a döntések meghozójává, ha a szülő engedi neki, hogy döntéseket hozzon. Mi azt akarjuk, hogy gyermekeink megtanuljanak önálló és helyes döntéseket hozni.” Ez mind igazán figyelemreméltó, azonban szem elől tévesztjük a lényegét. A gyermekek az által tanulnak meg jó döntéseket hozni, hogy megfigyelik Istenhez hűséges szüleik bölcs vezetését és döntéshozatalát, mely az ő éredükben történik.

Még a döntéshozatalnál is fontosabb azonban, hogy a gyermek autoritás alatt legyen. Meg kell tanítanunk gyermekünknek, hogy Isten annyira szereti őt, hogy szülőket adott neki, mint jóindulatú, szerető autoritást fölöttük, hogy tanítsa és vezesse őt. Gyermekeink azáltal tanulnak meg jó döntéseket hozni, hogy tőlünk tanulnak.

A szülőknek készséggel kell vállalniuk ezt a megbízatást. Mindezt könnyorületességgel és jóindulattal kell tennünk, de akkor is kell gyakorolnunk tekintélyünket gyermekünk fölött.

A szülői feladat meghatározása

Annak felismerése, hogy Isten elhívott, mint az Ő képviselőjét, meghatározza szülői feladatainkat. Kultúránk leredukálta a szülői feladatkört arra, hogy gondot viselünk valakire. A szülők gyakran ilyen szűk szerepnek látják ezt. A gyermeknek ételre, ruhára, ágyra és egy kevés minőségi időre van szüksége. Ezzel éles ellentétben, Isten egy sokkal mélyebb feladatra hívott el, mint pusztán egy gondoskodó szerepére. Gyermeinket Isten céljai szerint kell terelgetnünk. Ez a feladat nem menetrend szerint történik; ez egy mindenre kiterjedő feladat. A nevelés és pásztorolás mindig folyik, amikor a gyermekkel vagyunk. Akár ébredünk, sétálunk, beszélünk, vagy pihenünk, mindig gyermekünk segítségére kell lennünk az élet, saját maga és szükségleteinek biblikus megértésében (5Móz 6,6).

Ha pásztorolni akarjuk gyermekünket, elengedhetetlen, hogy kapcsolatunk bensőséges legyen. Ha Isten útjain akarjuk vezetni őt, amint azt az 1Móz 18 kívánja, alaposan ismernünk kell őt és beállítottságát. Ez a feladat többet kíván, mint csupán gondoskodni a megfelelő ételről, ruháról és otthonról.

Egyértelmű célok

Tanulságos megkérdezni a szülőket, miféle konkrét nevelési célokat tűztek ki gyermekeikkel kapcsolatban. A legtöbb szülő nem tud azonnal leírni egy listát gyermekei erősségeiről és gyengeségeiről. Azt sem tudják elmondani, mit tesznek azért, hogy a gyermek gyengeségeit erősítsék, sem azt, mit tesznek azért, hogy erősségeit még inkább fejlesszék. A szülők nagy része egyszerűen sem ült le, hogy sorra vegye rövid és hosszú távú célkitűzéseit gyermekeivel kapcsolatban. Nem fejlesztettek ki stratégiákat szülői feladataikban. Nincsenek tisztában azzal, mit mond Isten a gyermekekről és melyek az Ő elvárásai a gyermekektől. Kevés gondolatot szentelünk azoknak a módszereknek és megközelítéseknek, melyek a kiigazítást a szívbeli hozzáállás ügyévé teszik, s nem pusztán a magatartásává. Sajnos rengeteg esetben a fegyelmezés a gyermek egyetlen, vagy irritáló viselkedésének mellékterméke csupán.

Miért van ez így? A szülőségről alkotott elképzelésünk nem foglalja magában a pásztorolást. Társadalmunk úgy látja a szülőt, mint egy felnőttet, aki gondot visel a gyermekre. A minőségi idő a közös szórakozást

jelent. A közösen átélt szórakozás nem rossz, de fényévekre van a gyermek Isten útjain való vezetésétől.

Ezzel ellentétben az 1Móz 18 arra hívja az apákat, hogy tartsák gyermekeiket Isten útjain azáltal, hogy azt teszik, ami jó és igaz. Szülőnek lenni annyit jelent, mint Isten céljai szerint munkálkodva utat mutatni a gyermeknek. Az irányító a felelős. Ez magába foglalja Isten a gyermeki viselkedéssel kapcsolatos elvárásainak az ismeretét, és még inkább a gyermek támogatását abban, hogy maga is megismerje és megértse mindezeket. Meg kell tanítanunk nekik, hogy természetüktől fogva bűnösök. Isten bocsánata és kegyelme felé kell fordítanunk őket, ami a bűnös ember számára Krisztus életében és váltságshalálában mutatkozik meg.

Alázat a feladatban

Annak megértése, hogy Isten képviselőjeként működünk, képes szemünket a célon és minket alázatban tartani. Nagyon kijózanító, hogy Isten parancsai szerint kell nevelnünk gyermekünket; Isten képviselőként állunk előtte, hogy megmutassuk neki saját bűnét. Épp úgy, ahogyan egy nagykövet is annak az országnak a képviselőjében dolgozik, amely ország küldte, a szülőnek is mindig tudatában kell lennie, hogy ő Isten képviselője (Istent reprezentálja) a gyermek előtt. Nem ismerek egyetlen felismerést sem, mely ennyire kijózanítana és alázatban tartana.

Rengeteg alkalommal kellett gyermekeim megbocsátását kérnem dühömről, vagy bűnös reakcióról. Azt kellett mondanom: „Fiam, vétkeztem ellened. Dühösen beszéltem. Olyan dolgokat mondtam, amiket nem lett volna szabad. Hibáztam. Isten rám bízott egy szent feladattal, és én gonosz dühöt hoztam ebbe a szent küldetésbe. Kérlek, bocsáss meg nekem.”

Fókuszunk élesedhet, amint felismerjük, hogy a fegyelmezés nem a saját céljaink szerint való cselekvést jelenti, amelyben dühünket kiönthetjük gyermekeinkre; mint Isten képviselői, azzal a feddéssel neveljük gyermekeinket, mely az életre vezet. Csak rontunk a helyzeten, ha a fegyelmezés alapja saját elégedetlenségünk az ő viselkedésük miatt, nem pedig Isten elégedetlensége azon autoritás elleni lázadás miatt, amit Ő rendelt ki fölénk.

Nincs helye haragnak

Megszámlálhatatlan szülővel beszéltem, akik komolyan azt gondolták, dühüknek törvényes helye van a fegyelmezésben és nevelésben. Az-

zal érveltek, hogy egyedül akkor tudják gyermekeiket az engedetlenségtől való józan félelemben tartani, ha kimutatják dühüket. Így a fegyelmezés annak az esetévé válik, amikor Anyu vagy Apu dühük nyers kimutatásán keresztül manipulálják gyermekeiket. Amit a gyermek így megtanul, az az emberektől való félelem, nem pedig az istenfélelem.

Jakab levelének 1. része bemutatja annak az ötletnek a helytelenségét, hogy a szülők személyes indulataikkal erősítsék meg a helyreigazítást:

„Azért, szeretett atyámfiain, legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra. Mert ember haragja Isten igazságát nem munkálja.”

(Jak 1,19-20)

Jakab apostol nem lehetett volna ennél egyértelműbb. Isten igazsága sosem a kontroll nélküli indulat eredménye. Az emberi harag talán megtanítja gyermekeinkkel, hogy minket féljenek. Talán még jobban is fognak viselkedni, de a biblikus tisztesség nem ennek lesz a vonzata.

Bármilyen magatartásbeli változás, ami ilyen indulat eredménye, nem Istenhez fogja közelebb vinni gyermekünket. Istentől eltávolítja csupán, sőt, inkább az emberektől való félelem bálványá felé fogja mozdítani őket.

Ha azért fegyelmezzük és neveljük gyermekünket, mert Isten megbízott ezzel, szükségtelen a feladatba indulatainkat is belezsúfolnunk. A helyreigazítás nem haragunk kiöntése az ő vétkeik miatt; sokkal inkább gyermekünk emlékeztetése arra, hogy bűnös viselkedése megbántja Istent. A helyreigazítás Isten bűn miatti rosszallásának eredménye, melyet királyságának eme alattvalóinak, gyermekeinknek meg kell tapasztalniuk. Ő a király; a gyermekeknek engedelmesskedniük kell.

A gyermek haszna

A szülőnek Isten nevében és Isten érdekei szerint kell közelednie gyermekéhez. Mint szülők, megtaníthatjuk gyermekeinknek, hogy elfogadják tőlünk a helyreigazítást, mert Isten által rendelt eszköz vagyunk életükben. A gyermek megtanulja, hogy elfogadja a helyreigazítást a szülőtől; nem azért, mert a szülőnek mindig igaza van, hanem azért, mert Isten azt mondja, hogy a vessző és dorgálás bölcsességet ad, és aki megbecsüli a dorgálást, igen eszes. (Péld 15,5; Péld 29,15)

Az a gyermek, aki elfogadja ezeket az igazságokat, megtanulja elfogadni a feddést. Elcsodálkoztatott és alázatra kényszerített, amikor láthatam gyermekeimet tinédzserkoruk végén és húszas éveik elején elfogadni a helyreigazítást, nem azért, mert azt a lehető legjobb modorban tártam eléjük, hanem azért, mert meg voltak győződve, hogy „Aki elvonja magát az erkölcsi tanítástól, megutálja az ő lelkét; aki pedig hallgatja a feddést, értelmet szerez.” (Péld 15,32) Tisztában voltak azzal, hogy édesapjuk Isten képviselője, akit Isten autoritásként használ, hogy őket a Maga útjain vezesse. Így hát bár nem vagyok Isten munkájának tökéletes eszköze, gyermekeim tudják, hogy a helyreigazítás világosságot fog hozni életükbe.

Összefoglalás

Ezeket a dolgokat szem előtt tartva erőt és bátorságot nyerhetünk, hogy elvégezzük a munkát, melyet Isten ránk bízott. Autoritást kell gyakorolnunk gyermekünk fölött, mert ez az, amire Isten elhívott. (1Móz 18,19) A vezetést, melyet biztosítunk, Isten uralma alatt tesszük. Az a jogunk, hogy hatalmat gyakoroljunk, Istennek fölöttünk gyakorolt hatalmából származik. Nem kell erőszakossá és hatalmaskodóvá válnunk. Azért vagyunk Isten képviselői, hogy megtanítsuk az Ő útjait gyermekeinknek; azért, hogy segítsünk gyermekünknek megérteni és megismerni saját magát, mint teremtményt az Isten által teremtett világban. Azért vagyunk Isten képviselői, hogy figyelmüket az Ő kegyelmére és megbocsátására való rászorultságukra irányítsuk. Istenre kell néznünk, hogy erőt és bölcsességet nyerjünk ehhez a feladathoz.

Ha tisztán látunk a fegyelmezés funkciójával kapcsolatban, megértjük annak fontosságát, hogy magunkat valóban úgy lássuk, mint Isten képviselőit, akiket Isten arra hívott el, hogy vezető szerepet töltsenek be.

A fegyelmezés: kijavítás, nem pedig büntetés

Ha a fegyelmezés a szülő köré összpontosul, aki ellen a véték történt, a figyelem a düh kiöntésére, esetleg a bosszúállásra irányul majd, így a fegyelmezés célja a büntetés lesz. Ha azonban a fegyelmezés Isten köré összpontosul, aki ellen a véték irányult, a figyelem a helyreállításra irányul, a cél pedig ennek orvoslása lesz. A fegyelmezés célja, hogy a gyermeket, aki Isten ellen vétkezett, visszaterelje az engedelmesség ösvényére. Így a fegyelmezés kijavító jellegű nyer.

A fegyelmezés: a szeretet kifejezése

Egy lelkeszkonferencia egyik kávészünetében beszélgettem valakivel, miközben megütötte fülemet egy másik beszélgetés. Édesapák beszélgettek gyermekeikről, és nem tudtam megállni, hogy ne hallgassam őket.

– Túlságosan kemény vagyok velük. – magyarázta az egyikük. – Folyton fegyelmezem őket. Rá vagyok kényszerítve; a feleségem túlságosan szereti őket ahhoz, hogy fegyelmezze őket.

– Szerintem Neked és a feleségednek ki kell alakítanotok valamiféle egyensúlyt. – válaszolt a másik.

– Igen – válaszolt az előbbi apuka megfontoltan – szükségünk van valami egyensúlyra a fegyelmezés és a szeretet között.

Majdnem félrenyeltem a fánkom! Egyensúly fegyelmezés és szeretet között? A Péld 3,12-re gondoltam: „Mert akit szeret az Úr, megdorgálja, és pedig mint az atya az ő fiát, akit kedvel.” Majd a Péld 13,24-re: „Aki megtartóztatja az ő vesszejét, gyűlöli az ő fiát; aki pedig szereti azt, megkeresi őt fenytéssel.” Végül a Jel 3,19-re: „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem: légy buzgóságos azért, és térj meg.” Hogy tudnánk egyensúlyt teremteni fegyelmezés és szeretet között? A fegyelmezés a szeretet kifejezése.

A beszélgetés, melybe belehallgattam, nem ritka. Rengeteg szülőnek nincs biblikus rálátása a fegyelmezésre. Hajlamosak úgy gondolni a fegyelmezésre, mint megtorlásra – elégtételt veszünk azért, amit gyermekeink elkövettek. A Zsidókhöz írt levél 12. fejezete egyértelművé teszi, hogy a fegyelmezés nem büntető, hanem kiigazító jellegű. A Zsidó 12. szerint a fegyelmezés buzdítás, amely a fiaknak szól; egy jel, mely azt mutatja, hogy Isten bennünket fiaivá fogadott. Isten fenyt bennünket a mi érdekünkben, hogy osztozhassunk az Ő szentségében. Azt mondja, hogy bár a fenytés nem örvendetes, hanem fájdalmas, de utólag a béke és igazságosság gyümölcseivel térül meg. Nem arra való tehát, hogy ellensúlyozza a szeretetet; sokkal inkább a szeretet legmélyebb kifejezése.

Isten megadja nekünk, hogy megértsük, mi is a fegyelmezés. Célja elsősorban nem büntetés, hanem helyreigazítás. Nem az, hogy bosszút álljon, hanem hogy kijavítson. A gyermek fegyelmezése lényegében a szülő hozzá nem járulása gyermeke halálához (Péld 19,18).

Mi okból olyan nehéz mégis megfogadnunk ezeket a gondolatokat? Azok miatt, amiket már fentebb említettünk. Nem úgy tekintünk ma-

gunkra, mint Isten képviselőire. Így tehát akkor igazítjuk helyre gyermekeinket, amikor idegesítenek bennünket. Amikor viselkedésük nem irritáló, nem foglalkozunk velük. Így a helyreigazításunk nem a gyermeket menti meg a veszély ösvényéről, hanem frusztrációnk feloldását szolgálja. Ez az, amikor azt mondjuk: „Elegem van belőled. Megőrjítesz. Megverlek, vagy kiabálok veled, vagy egy székre ültetlek távol a többiektől, amíg rá nem jössz, mit csináltál rosszul.”

Amit az előbb leírtam, az nem fegyelmezés. Ez büntetés. Istennek nem tetsző jogszegés a gyermekkel szemben. Ez a módszer ahelyett, hogy megtérülne az igazságosság és béke gyümölcseivel, inkább sértődötté és dühössé teszi a gyermeket. Csodálkozunk tehát, hogy a gyermek ellenáll bárki ellene irányuló akarátának, csak azért, mert bosszantó volt?

A fegyelmezés, mint pozitív instrukció – nem pedig, mint büntetés – nem zárja ki következményként a magatartás megváltoztatását. A magatartás változása része annak a folyamatnak, melyet Isten használ, hogy megzabolázza gyermekeit. A Biblia jól illusztrálja a cselekedetek kimenegetelének erejét, nagyságát, hogy megmutassa az engedelmisség áldásait, és a romlást, mely a bünt és az engedetlenséget követi. Erre még később visszatérünk.

Bár igaz, hogy a fegyelmezett gyerekek örömet okoznak szüleiknek (Péld 23,15; Péld 16,24), mint Isten képviselői, nem fegyelmezhetünk pusztán olyan dolgok miatt, melyek személyes érdekünket vagy kényelmünket szolgálják. Helyreigazításunknak szorosan és elválaszthatatlanul kötődnie kell Isten szavának örök érvényű alapelveihez és abszolútumaihoz. A fegyelmezés célja a jellem fejlesztése és Isten tisztelete. Isten változhatatlan elvárása az, ami a fegyelmezést és helyreigazítást táplálja.

Célunk a fegyelmezéssel az kell legyen, hogy gyermekünk felé forduljunk, ne pedig ellene. Az életre való feddással és könyörgéssel kell hozzájuk közelednünk. A fegyelmezés megjobbító célzatú. Terápiás jellegű, nem pedig büntető. Úgy van tervezve, hogy növekedést hozzon, ne pedig fájdalmat okozzon.

De a szülői feladatok még ennél is többet jelentenek. Többet kell megértenünk, mint pusztán azt, hogy mit jelent Isten képviselőjének lenni. Többet kell szem előtt tartanunk, mint pusztán a fegyelmezés természetét. A szülőknél célorientáltaknak kell lenniük. A következő fejezetben a szülői célok felfedezésére indulunk. Melyek egy szülő biblikus céljai?

Mik azok a kultúránkból fakadó dolgok, melyeket fel kell mérnünk, és amelyekkel foglalkoznunk kell?

Alkalmazó kérdések a 4. fejezethez

1. Mint gondolsz autoritásod természetéről, mint szülő? Mennyire van ez összhangban a biblikus nézettel?
2. Milyen gyakran fordul elő, hogy gyermekeid helyreigazítása egy személyek közötti mérkőzéssé válik, nem pedig annak kihangsúlyozásává, hogy gyermekeid Isten autoritása alá tartoznak?
3. Mi az a néhány dolog, amit tehetsz, hogy fegyelmezésed fókusza azon maradjon, hogy gyermekeidet az élet ösvénye felé fordítsd?
4. Hogyan fejezed ki autoritásod gyermekeid felé? Előfordul, hogy azon kapod magad, hogy olyanokat mondasz, mint például „én vagyok az apád/anyád, és amíg itt laksz, azt teszed, amit mondok.”?
5. Hogyan jellemeznéd feladatodat – mint Isten képviselője – a fegyelmezéssel kapcsolatban? Hogyan fogja megváltoztatni fegyelmezési módszereidet, ha úgy látod magad, mint aki Istent képviseli?
6. Hajlandó lennél leülni és végiggondolni a következő dolgokat: nevelési módszerek, gyermekeid erősségeinek és gyengeségeinek listája, rövid és hosszú távú tervek, és szülői stratégiáik?